

M. I.

LIETUVIŲ

1

№ 13.

KAINA:

Metams 4 rb., pusme-
čiui 2 rb. 10 kap., 3
mėnesiams 1 rb. 10 kp.
1 mėnesiui 35 kap.

Skyrium numeris 5 kop.

BALSAS.

Spalių 25 d. 1915 m.

SKELBIMAI:

Petito eilė (4 skiltys)
prieš tekstą 60 kap.,
po teksto 30 kap.
Darbo ieškantiems:
eilė 10 kap.

Redakcijos ir Administracijos adresas: PETRAPILIS, Baskov per. № 29, b. 10. (Znamenskų g. kampas). Tel. 652-02.
Redakcijos sekretorius L. Noreika priima kasdien, be sekmadienių, nuo 12—2 val. dieną.

IGNOTAS LIUTKEVIČIUS.

67 metų amžiaus, trumpai sirgęs plaučių uždegimu

mirė Petrapilyje 21 spalių mėnesio dieną

ir palaidotas Viborgo kapinėse. Su širdgela praneša tai giminėms ir pažįsta-
miams nabašninko žmona, dukters ir sūnus.

Petrapilis, spalio 25 d.

Šiomis dienomis iš Stokholmo pagrižo Lietuvių Centralinio Komiteto pirmininkas M. Yčas ir sekretorius St. Šilingas.

Kaip jau rašėme, jie važiuo svarbiais Lietuvos reikalais. Jie dabar pasidalino su mumis Šveduose įgautais maloniais išpučiais. Švedų visuomenės veikėjai, politikai, rusų pasiuntinys A. V. Nekliudovas, rusų Stokholmo Komitetas labai užsiinteresavę Lietuvos reikalais ir daug užuojautos parodė.

Švedai sudarė iš žymiausių savo veikėjų, parlamento atstovų komitetą tarpininkauti tarp mūsų ir mūsų tautiečių po vokiečių pasilikusių ir rinkti aukoms lietuviams pačioje Švedijoje.

Naujame Komitete tuojau kilo sumanymas padaryti rinkliavą drauge su belgų ir lenkų komitetais ir, surinktus pinigus padalijus į tris lygias dalis, pagaminti už juos drabužių ir maisto ir siųsti Lietuvon.

Drauge su tuo žygiu, jie nutarė pasiųsti Lietuvon delegatą, kuris susižinojęs su mūsų veikėjais, iširtų Lietuvos padėjimą ir mums praneštų. Visa tat ketinama padaryti švedų vyriausybei padedant.

Rusų pasiuntinys Stokholme A. V. Nekliudovas, mūsų atstovams atsilankius, padarė svarbų žygį, kad galima būtų siuntinėti Lietuvon korespondenciją ir pinigus. Jis, pasikalbėjęs su Ispanų pasiuntiniu, pranešė mūsų atstovams, kad šis tuojau kreipėsi telegrafu į pasiuntinybę Berlyne, prašydamas padaryti, kas reikalinga, kad vokiečių vyriausybė leistų siuntinėti Lietuvon laiškus, pinigus ir šiaip jau siuntinius.

Iki šiolei nebuvo galima nė vieno laiško į Lietuvą pasiųsti. Jei kartais atklysdavo iš ten vienas kitas laiškelis, tai tekdavo patirti didžiausių sunkenybių ir kliūčių.

Lenkuose tas pats buvo, kada vokiečiai buvo nesenai Lenkiją užėmę, ir tik vos dabar prieš dvi savaites pavyko pralaužti pirmuosius ledus. Stokholmo Rusų Komitetui pavyko išsiųsti 3.500 laišku į Varšuvą ir kitas užimtąsias vietas.

Turėdami tat omenyje, mūsų at-

stovai bandė viršminėtu keliu ir per švedų susidariusį Komitetą ta pat ir Lietuvai išgauti.

Dabar tikimasi, kad už savaitės kitos bus leista su Lietuva susirašinėti.

Apie šio reikalo svarbumą nėra ko nė bekalbėti. Juk kiek mūsų žmonių yra persiskyrusių su savaisiais. Vieni pasiliko Lietuvoje, kiti išbėgo arba varu išvaryti iš savo krašto. Kiekvienam norėtųsi sužinoti, kaip ten gyvena jo artimieji, kiekvienam rūpi savo paliktosios vietos. Čia Centralinis Lietuvių Komitetas kaip tik yra pasiryžęs patarnauti. Šiomis dienomis prie Komiteto bus sudaryta tam tikra sekcija, kuri tvarkys susirašinėimą su pasilikusiais Lietuvoje. Kas norės pasiųsti laišką, tas turės įteikti Centraliniam Komitetui, ir šis, kaip tik visa susitvarkys, kas atstovų padaryta Stokholme, tuojaus išsiųs tuos laiškus toliau per tam tikrus komitetus užsieniuose.

Be to Centralinis Komitetas, ypač pabėgėlių reikalais užsiėmęs, visai negalėjo atkreipti dėmesio į mūsų belaisvių reikalus. Daug iš jų vargą kenčia, ligų ir skurdo naikinami. Ypač sunkus jų būvis, kad negali gauti žinių iš savųjų.

Dabar, atstovams pagrižus, ir tas darbas jau imta tvarkyti. Kaip paminėta šiame „Lietuvių Balso“ numeryje, jau susidarė tam tikra sekcija, kuri supirks dovanų, sudėstys jas į tam tikras dėžutes, visa sutvarkys ir pasiųs belaisviams Kalėdų švenšventėms.

Lietuvių pasitarimai.

I. Dabartis.

Visa Lietuva, be rytinės dalies Vilniaus gub., mažo sklypo Kauno gub. ir kelių lietuvių apylinkių Vitebsko ir Kuršo gub., vokiečių užimta. Per metus su viršum karo audra siautė Tėvynės laukais įsiverždama, atgritdama ir grūmodama vis naujiems mūsų tėviškių plotams. Kas išlikdavo pirmam jos sukuryj, tas žūdavo antram, trečiam. Per metus su viršum mūsų žemėje ėjo aršiausias ristinės dviejų mirties žaibais šviečiančių pa-

jėgų. Nemunas, Neris, Šventoji, Dubisa, Šešupė, kiekvienas slėnis, kalva mėnesiais gėrė kraują. Lietuva švituriavo gaisrų pašvaistėmis.

Lietuvos žmonės, nepaisydami žiauriausių apystovų, nepaisydami įkaitusios geležies lietaus, tvėrė savo sodybose. Slapstėsi miškuose ir duobėse, kad tik nepersiskyrus su protėvių šalimi. Klaidžiojo miškuose, kaip keleiviai-klajunai, laukdami progos pagrįžti tėviškėn.

Taip kentėjo Lietuvių Tauta tik už tat, kad istorija nulėmė Jai vietą tarp Vokietijos ir Rusijos.

Priverstinasai visų gyventojų iš gimtųjų sodybų varymas, jokiais valstybiniais tikslais neišteisinamas, padaugino lietuvių kančias. Tiesa, tasai keistas elgimosi būdas liko centralinės valdžios pasmerkta, bet pervėlai, nes tik vokiečiams prie Vilniaus prisiartinus.

Netobula gelžkelių tvarka, grūdimas lietuvių pabėgėlių ir priverstinių tremtinių už Uralo, netinkamas su jais apsiėjimas dar pasunkino lietuvių padėjimą.

Viso to rezultate—šimtai tukstančių lietuvių neteko Tėvynės, virto batuskliu minia ir daužosi po Rusiją ieškodami prieglaudos ir globos, o pagėdusios visuomenės agentai knibžda ant kryžkelių ir moteriškė-lietuvė pakliūna į paleistuvybės žabangas.

Viso to rezultate—likusieji Lietuvoje milijonai kenčia badą ir šaltį tarp riogsančių nedegulių, o negalėjimas išplėsti savų organizacijų ginklo pajėga paimtoji šalyj dar šurkščiau atsiliepia į gyvenimą.

Mirtinas pavojus liepė visai Lietuvių Tautai susispiesti ir ieškoties atsispyrimo būdų. „Lietuvių Draugija“ nukentėjusiems dėl karo šelpiti“ tą darbą pradėjo.

Visos Lietuvių Tautos užjautimas, didelis taktas josios veikėjų, mokėjusių tinkamai nušviesti Lietuvos padėjimą, nuolatinis klebenimas rusų visuomenės ir josios, o ypač Didžiosios Kunigaikštaitės Tatjanos Komiteto, lietuvių reikalų užuojauta, gausios Didžiosios Lietuvos lietuvių aukos, dosnumas—amerikiečių lietuvių, susibūrusių aplink įvairius Fondus, o lygiai atskirų Amerikos ir Anglijos lietuvių kuopų, nepaprasta energija ir pasišventimas—lietuvių inteligentų, stojusių į bendrą darbo vėgą be pažiūrų skirtumo—padėjo „Lietuvių Draugijai“ nukentėjusiems dėl karo šelpiti“ išplėsti veikimą.

Nuo 65-kių rublių pradėjusi, ji šiandien siekia biudžeto daugiau ne pusės milijono rublių mėnesiui. Jos rūpesniu teikiama globa šimtams tukstančių lietuvių ir saugojama išblaškytos lietuvių minios nuo moralinio suirimo. Jos rūpesniu visa mūsų jaunuomenė gali nesiliaudama varyti savo mokslą. Jos rūpesniu išaustas, visą Lietuvą apimęs, organizacijų tinklas, ruošias Tautą į būsimuosius žygius, sudaręs tvirtą pamatą busimajam kultūriniam ir politikiniam rūmui

statyti. Jos rūpesniu pakelta lietuvių vardas pačioj Lietuvoj ir priversta nelietuviai suprasti, kad lietuviai tėra šeiminkai savojo krašto. Jos rūpesniu pradėta nuolat ir tiksliai atstovauti Lietuvių Tautai, greta kitų tautų atstovų, beveik visose Rusijos valstybės ir visuomenės organizacijose—ir rezultate: oficialiniame leksikone liko išbraukta Šiaur-Vakarinio Krašto sąvoka ir pakeista—Lietuvos—sąvoka; Lietuvių Tautos atskirumas ir savitumas yra faktas rusų visuomenės ir vyriausybės akyse. Jos rūpesniu ir veikimo taktu pasiekta žymi psichologinė atmaina lietuviuose veikėjuose—partiniai skirtumai, asmens ginčai jau nebeskaldo lietuvių darbininkų bendrojo šio momento vagoj, jau nebekenkia lietuvių veikimui tarptautinėje dirvoje. Jos rūpesniu sužadinti organizaciniai lietuvių gabumai ir rasta plati dirva jiems apsieikšti pritaikinti. O kas svarbiausia—bendro upo nuopolio metu, kuomet, rodos, Lietuvių Tauta sustojo ties prazūties bedugnės žiotimi, Lietuvių Draugija ne tik nelėido lietuviams pesimizmo prisunkti, bet savo veikimo pavyzdžiu įkvėpė kiekvienam gyvam lietuviui tvirtos vilties, kad dabarties pelenuose sužels skaitesinės rutos, susitbuos derlesnių rugių vilnys, prazys baltesnės lelijos, kad ant griuvėsių galima pastatyti nauji tvirtesni, dailesni rūmai ir kad tai siektina, siekiama ir pasiekama.

Vokiečiams pradėjus artinties prie Lietuvos širdies—Vilniaus, Lietuvių Draugijos Komitetas buvo jau tiek stiprus, kad galėjo pasidalyti į dvi dalis. Viena Komiteto dalis pasiliko Vilniuje globoti Lietuvos, o kita dalis nukėlė savo veikimą Rusijon—toliau teikti išbėgusiems ir ištremtiems iš Tėvynės lietuviams medžiaginei ir dvasinei pagalbai, o lygiai kaustyti Lietuvos ateičiai, stovint arčiau tarptautinio Europos pulso.

Išplėtęs savo veikimą į visą Rusiją, Centralinis Lietuvių Draugijos Komitetas trupu laiku sutvarkė visą darbą ir šiandien nėra Rusijoj miesto-miestelio, kur Centralinis Komitetas savo įstaigomis, savo įgaliotiniais neiektų pagalbos lietuviams pabėgėliams tremtiniams; nėra visoj Rusijoj bendros valstybinės ir visuomeninės organizacijos, kurioj nebūtų Centralinio Komiteto atstovų. Pastaruoju laiku Centralinis Komitetas ėmėsi svarbiausio savo organizacinės misijos etapo, būtent—organizuoti užimtosios Lietuvos šelpimą, neutralinėms Europos ir Amerikos tautoms padedant, o lygiai rimto Lietuvių Tautos reikalų atstovavimo Europoj ir Amerikoj. Šitą darbą nustatčius, bus baigta pirmoji priruošiamoji stadija, beliks tarti savo galutiną žodį.

O greta Centralinio Komiteto diena iš dienos giliau plečia savo veikimą Informacijos Biuras Pariziuje, persikėlęs liuosesniam ir našesniam darbui neutralinėm dirvon—

Lozanon. Jis supažindino Europos nuomonę su Lietuva, užkerta kelią lenkų skleidžiamoms Lenkijos ir Lietuvos Unijos monoms, kelia nuo Didžiojo Vytauto paveldėtus mūsų Tėvynės reikalavimus, ruošia anglų, prancūzų ir kitų tautų visuomenės prie teisingo Lietuvos klausimo išrišimo Tautų Taikos Kongreso valandą.

Greta Centralinio Komiteto eina darbas — Tautos Tarybos Amerikoje ir kitų Amerikos bei Anglijos lietuvių organizacijų, kurių uždavinys surišti vienan stiprian mąžan visus užsienio lietuvių ir blokuoti jų kultūrinę ir medžiaginę pajėgą ant Lietuvos likimo lemiamųjų svarstyklių kritiška momente.

Greta Centralinio Komiteto eina darbas — Maskvos, Petrapilio, Odesos, Smolensko draugijų karo aukoms šelpti, kurios gimė draug su karu lengvinti lietuvių vargų naštai; eina darbas — „Saulės“, „Lietuvių Draugijos Augštųjų Maskvos mokyklų Moksleiviams Šelpti“, „Blaivybės“, „Žiburėlio“ ir kitų draugijų draugijėlių, kuopų kuopelių, kurios senai palengvėle, bet tiksliai dirba lietuvių kultūrinimo, jų ruošimo būsimajai tverybės valandai darbą.

Visa tat nusimanydami, tariame:

Per šiuos istorinius metus, žiauriausiomis apystovoms esant, Lietuvių Tauta parodė tiek patvarumo, tiek gyvos energijos, tiek atsispyrimo pajėgos, kad negali būti baimės del Lietuvos ateities.

Šioj valandoj Lietuvio uždavinys — nuplėšti nuo savęs visus svetimus rūbus bei skudurus, vis viena ar liuosu noru prisiimtus, ar kitų antmestus, pasiklausyti tebegyvos Lietuvos-Tėvynės Širdies, kuri plaka kiekvieno tikro lietuvių krutinėj, ir daryti tat, ką liepia Ji — Tėvynės Širdis.

O ji liepia užmiršti visus ginčus ir vaidus, Ji liepia ne atgal žiūrėti, ne aimanavimais ir ašaromis tėviškių nedegulius taisyti, bet stipriai įbesti viltingą žvilgsnį priešakin, ardymo pajėgoms priešais pastatyti tveriamąją valią, auginti savyje ateitį ir vienytes, vienytes.

II. Šelpimo darbas.

Šelpimo darbas Rusijos plote plačiai ir tinkamai Centralinio Lietuvių Draugijos Komiteto tvarkomas, kontakte su kitomis veikiančiomis draugijomis. Darbo tikslas:

1. Teikti dvasinę ir medžiaginę pagalbą visiems jos reikalingiems lietuviams;
2. Palaikyti ir dargi sustiprinti lietuvių pabėgėlių ryšį su Lietuva ir Lietuvos kultūra;
3. Palaikyti lietuviuose pabėgėliuose gyvą troškimą grįžti tėvynėn;
4. Ruošti kelius ir būdus būsimąjo grąžinimo lietuvių pabėgėlių Lietuvon;
5. Atgaivinti bendru darbu lietuvių kolonijas Rusijoje ir sužadinus tautinę sąmonę, įskiepyti norą grįžti tėvynėn;
6. Suvartoti karo metą tam tikslui, kad pagaminus tarp išsiblaškiusių lietuvių pabėgėlių minių kuodaugiausia darbininkų — būsimąjo kultūros darbo Lietuvoj.

Tolimesnis veikimo krypsnis nustatomas Centralinio Komiteto, sekant gyvenimo pulsą.

Platesniam užsiteresavimui lietuvių padėjimu rusų visuomenės, bendro darbų stovio išaiškinimui ir didesnių lietuvių būrių prie veikimo pritraukimui šaukiamas šelpimo darbo dalininkų ir Draugijų atstovų suvažiavimas.

Opiusias ir svarbiausias šiai valandai klausimas, tai: koku būdu susižinoti su užimtąja Lietuva ir kokiais keliais teikti jai pagalbą. Tam tikslui tariamės:

1. Susitarti su Rusijos Užsienio Ministerija ir su rusų neutralinių šalių pasiuntiniais, kurie, tarptautinės teisės normomis remiantis, kitų tautų pasiuntiniams padedant, lengvintų užimtosios Lietuvos medžiaginį ir moralinį padėjimą.

2. Neutralinių šalių Raudoniesiems Kryžiams padedant, siųsti Lietuvon atskirus žmones, bešališkus kitataučius inteligentus, kurie teiktų žinių apie Lietuvos padėjimą.

3. Organizuoti Amerikoje lietuvių Amerikos valdinių tarpe medicinos maitinimo skrajajamus būrius, kurie, užmezgę ryšius su Rokfelerio Fondu nukentėjusiems del karo šelpti, atvyktų užimtojon Lietuvon ir, atsigabėnę su savim maisto, rūbų, vaistų, pinigų ir t. t. teiktų pagalbą.

4. Organizuoti visose neutralinėse šalyse, o lygiai Londone, Paryžiuje ir Ryme kitataučių Komitetus Lietuvai šelpti, kurie:

- a) rinktų savo šalyje aukas nukentėjusiai Lietuvai;
 - b) siųstų žmones sužinoti Lietuvos padėjimo;
 - c) ruoštų specialinius laivus nuo savo šalies su maistu, rūbais, pinigais ir t. t. ir plukdytų juos Lietuvon;
 - d) padėtų Rusijos lietuviams susirašinėti su užimtąja Lietuva.
5. Laikyti neutralinių šalių sostinėse (ir kitur) savo nuolatinis pasiuntinius, kurie sektų pažymėtuju organizacijų veikimą, teiktų joms Centralinio Komiteto direktyvas ir, kiek tai bus galima, patys susižinotų su užimtąja Lietuva.

III. Informavimo darbas.

Šelpimo darbas tose plačiose ribose, kurios jam nustatytos, galimas tik viena sąlyga: kad Europos visuomenė tikrai pažintų Lietuvą, jos praeiti, dabartį ir troškimus, kad Europos visuomenė suprastų, jog iki šiolei visi jos siunčiamieji milijonai ir moralinė pagalba aplenkėdavo Lietuvą. Taigi geram šelpimo darbui reikia išplėsti Europos informavimo darbą. Tam tikslui tariamės:

1. Visų-pirmiausias kitataučių informavimas eo ipso vykdomas per Centralinio Komiteto įstaiigas Rusijoje ir užsienio Komitetus Lietuvai šelpti.

2. Šitoks informavimo būdas yra visų-svarbiausias ir visų-rimčiausias, nes nuolatinis realinių santykių sukuryj, bendrą humanistišką darbą dirbant, duoda kitataučiams progos pamatyti gyvą Lietuvą ir josios kultūrinio išsiplėtimo laipsnį, o lietuviams duoda progos ieiti į pačią sveitimačių visuomenę, į jų organizacijas ir nuolat gyvu žodžiu informuoti svetimačius apie siekiamus tikslus.

Be to tariamės suvartoti Lietuvos padėjimui nušviesti ir Lietuvos klausimui iškelti visus prieinamus ir tinkamus kelius.

IV. Bendra situacija.

Lygiai šiandien, kaip ir karo pradžioje, negalima aiškiai numanyti tų atmainų, kurios įvyks karui pasibaigus. Aišku tik viena, kad tas didelis tautų judėjimas, kuris buvo pastaraisiais dešimtmečiais, dar smarkiau apsiereiskė karo metu. Mes matome, kad visos tautos intensyviausiai darbuojasi savosios kultūros pamatams sustiprinti ir apreikšti savajai tautinei sąmonei. Mes matome, kad be galo komplikuoti politikos, ekonomijos ir istorijos kontrastai tarp viešpatuojančiųjų didžiųjų tautų — valstybių kelia tikrą vartinę priešingumą jų tarpe ir pertat atskirų mažųjų tautų balsas įgijo didesnį svarumą. Karas iškėlė aikštėn tautų klausimą. Vyriausiojo Karo Vado atsišaukimai, vyriausybės deklaracijos del Lenkijos, pripažinimas Rusijos kitataučių lygiais piliečiais, vyriausybės noras turėti jų atstovus bendrosiose valstybės įstaigose, širdingas Europos priitarimas kiekvienam tokiam prarėgėjui-

sios Rusų vyriausybės žingsniui, užsiteresavimas Europos tautų — valstybių atskirų nevalstybinių tautų istorija, padėjimu ir ateitimi, galop, augimas žmonijoj humanistiškos ir demokratinės sąmonės siūlo daug vilties.

Bet kad toji viltis taptų faktu reikia išplėsti energingas veikimas, nes laimės tik tos tautos, kurios mokės tinkamiausiai suvartoti karo metą ir rimtai priruošti pasaulės nuomonę prie savo klausimo išrišimo.

Lietuviai jau yra išplėtę tokį veikimą, bet apystovoms nuolat besikeičiant, Lietuvos reikalams augant, darbui besiplečiant, reikia Tautos veikėjams dažniau tarties del dirbtinųjų darbų ir jų krypsnio.

Tam tikslui pasižymėjome kito pasitarimo dalininkus iš Didžiosios Lietuvos, Rusijos, Amerikos ir Anglijos ir prirėkus juos sukviesime.

* * *

V.

Baigdami savo darbus ir dar kartą pasvarstę Amerikos lietuvių visuomeninį darbą, vienu balsu sakome: — Pripažindami Tautos Tarybai Amerikoje didelį svarbumą mūsų Tautos gyvenime, išreiškiame pageidavimą, kad visos kitos amerikiečių lietuvių organizacijos, dar neturinčios savo atstovų Tautos Taryboje, pasiųstų juos kuogreičiausiai.

Stokholmas,
spalio 11 d.

Lietuviai pas M. Gorkį.

Spalių 20 d. St. Šilingas, Ignas Šeinius ir B. Sruoga buvo apsilankę pas garsųjį rusų rašytoją Maksimą Gorkį. Tuojau atsirado kalbos apie lietuvių, apie lietuvių kultūrinis ir tautinius reikalus, apie tai, kad rusų visuomenė labai maža nežino apie lietuvių ir kad ją reikia daugiau supažindinti.

Pasirodė, kad pačiam Gorkiui jau senai rūpi lietuviai, kad jis jau gana daug žėžinas apie lietuvių dainas ir apskritai folklorą, tiktai trukstą šaltinių, iš kurių būtų galima visa tat geriau pažinti. Tėsas tik vienas nedidelis Juškos lietuvių dainų riukyns, verstas į rusų kalbą ir Mokslių Akademijos išleistas. Juo M. Gorkis ir naudodavėsis.

— Mes rusai, ypač didžiariusiai, sakė M. Gorkis, — labai maža nežinome apie lietuvių ir kitas Rusijoje gyvenančias tautas. Ir apskritai išvis mes labai maža ką nežinome ir temokame. Jūs, mažosios tautos, būkite mūsų mokytojai, o mes iš jūsų mokysimės. Grįžtant į lietuvių, reikia pasakyti, jog jie kaip ir tyčia ligšiol buvo stumiami į šalį tautų santykiuose. O lietuviai turi tokią puikią istoriją, tautos eposą — liaudies dainas — ir apskritai tokią puikią dvasios kultūrą.

Sumanyta ir nutarta sudaryti nemažą, 20 lankų didumo, knygą, kurią apsiėmė išleisti M. Gorkis. Knyga turi būti rimtai parašyta, rimta. Joje bus aprašytas dabartinis lietuvių padėjimas, jų kultūros stovis, ypač literatūros ir jos krypsnių, nušviestas tam tikrais parinktais, tvartiniais. Tai bus pirmasis darbas. Iš eilės antras bus — išleisti, išvertus į rusų kalbą, lietuvių eposą — lietuvių liaudies dainas. Apskritai visi tie darbai bus dirbami ne tiek mokslui, vadinas nebus žiurima, kad kiekvienas žodis atitiktų žodžiui, bet bus daugiau žiurima, kad ir rusų vertimuose būtų graži forma ir būtų matyti pačios dainos dvasia, stilius ir t. t. Tad jei nebūsią kam iš pačių lietuvių apvilkti jų poezijos rūbais, užteksią, kad lietuviai išverstų tiksliai, o jau gerieji rusų poetai duosią tinkamą formą.

M. Gorkio ir kitų jau senai dar prieš 1905 metus, būvę sumanyta išleisti visą leidinių seriją apie Rusijoje gyvenančias tautas. Darbą sutrukdė 1905 m. ir paskesnių metu atsiti-

kimai. Dabar suomių, latvių ir kaiku-rių kitų tautų leidiniai jau esą paruošti ar ruošiami. Dabar jau bus pradėta ir lietuvių dalis.

Gruodžio mėnesyje M. Gorkis, susidėjęs su kitais žymiais rusų rašytojais, pradėsiąs leisti didelį mėnesinį žurnalą „Летопись“, kuriame busią gvildomi tautų klausimai. Kyiečiami yra dalyvauti ir lietuviai. Žurnalui leisti esą sudėti nemaži pinigai. Darbas norima pastatyti rimtai.

REIKIA STUDENTŲ VALGYKLOS.

Tokiame dideliame mieste, kaip Petrapilis, kiekvienam moksleiviui, greta buto, vienas iš svarbiausių reikalų yra valgyklos reikalas.

Mūsų mokslus einančioji jaunuo-menė bemažko visa yra neturtinga. Papratusi jau tėvų namuose vargą vargti, ji ir į miestą atvažiavusi paprastai neieško ištaigų. Ir valgio reikalui ji daug nereikalauja. Pirmiausias dalykas, kad pietūs būtų nebrangūs, bet sveiki.

Lietuvių mokslus einančiosios jaunuo-menės Petrapilyje, palyginti, yra daug. Vienų augštuosius mokslus einančiųjų, įsirašiusių į Lietuvių Studentų Dr-ją, yra 150 žm. O kame dar tie, kurie nėra įsirašę į Draugiją, kame vidurinių mokyklų mokiniai ir mokinės.

Ligšiol lietuviai studentai yra prisiglaudę lenkų studentų valgykloje Zabalkanskoj pros. № 20. Tiesa, ta valgykla yra įtaisyta Petrapilio Katalikų Labdarių Draugijos, tad ji turėtų tarnauti visiems studentams katalikams, be tautų skirtumo, lygiomis teisėmis. Tačiau lietuviai studentai dalyvauja joje ne kaip lygūs nariai su lenkais studentais, bet, pačių lenkų žodžiais betariant, kaip garbės svečiai.

Nekalbant, kokiomis teisėmis lietuviai studentai naudojasi lenkų studentų valgykloje, nekalbant apie tai, ar jiems ten gera ar bloga, vis delto jie nėra jos šeimininkai. Tad ir lietuviai studentai senai jau galvoja, jog būtų gera įsisteigus visai savo. Tas klausimas jau buvo iškiles ne vieną kartą. Visada atsiradavo šiokių ar tokių kliūčių, kurios ir neleisdavo prieiti lig galo. Be to, visuomet trukdavo pasiryžimo. Kiekvienas vis vengdavo, kad jam vienam netektų valgyklos steigimo ir jos vedimo našta.

Dabar lietuvių studentų valgyklos klausimas būtinais reikėtų iškelti iš naujo. Tuo dalyku turėtų pasirūpinti, visų-pirma, Studentų Draugijos Valdyba. Dabar labai patogus laikas. Lietuviai studentai bemažko visi yra pabėgėliai, nuo karo nukentėję. Tad, kreipusis ar į vieną ar į kitą komitetą, visuomet padėtų. Teko tuo reikalui kalbėtis su Centraliniu Lietuvių Draugijos Komitetu. Jis visai jam pritaria. Jeigu studentai tikrai pasiryžtų padaryti tą taip reikalingą darbą, Komitetas duotų lėšų valgyklai įtaisyti ir laikyti. Jeigu būtų reikalas, Komitetas net žmogų pasamdytų jai tvarkyti.

Reikia atminti, kad įtaisyti kas nors yra pervis sunkiau, užvis kada įtaisymui reikia nemaža lėšų. Įtaisius dabar valgyklą, supirkus visą jos inventorių, po karo visa tat jai ir pasiliktų. Įsigijusi ir turėdama visus reikalinguosius prietaisus, ji paskiau jau ir pati galėtų išsilaikyti.

Tad reikia, kad studentai nepraleistų patogios progos.

R-nis.

Prakalba

atidarant „Žiburio“ gimnaziją
Tambove.

(spalių 4 d., 1915 m.).

Kaip smarki audra, netikėtai užėjusi, griebia visa, ką pakeliui sutinka, medžių lapus ir šakas nuskabo, net paukštelius pastvėrusi svaiddo po svetimus kraštus, taip žiaurus likimas

metė mus čionai — į tolimą, svetimą šalį.

Likome išblaškyti po visą pasaulį. Kur dabar mūsų brolių nėra? Vieni, paimti nelaisvėn, vargą kenčia; kitus šalta žemėlė užklojo; kiti, bėgdami nuo karo, šimtais žūva, nerazdami sau vietos.

Daug kas, buvęs namie nepriklausomas, savistoviai savo ūkyje gyvenęs, dabar turi sunkų prastą darbą dirbti. Gal tat įkyru, bet atsiminkit pirmiausiai, jog darbas niekam gėdos nedaro; imkimės kad ir menkiausių darbų.

Amerikoje nemaža yra milijonierių, kurie nuo gatvių šlavimo pradėjo, o šiandien neapskaitomais turtais garsūs. Cornegie buvo prastas kalvis, šiandien milijarderis. Edisonas, neturtingų tėvų sūnus, pats iš savęs mokslus išėjo, dabar visai žmonijai šviečia savo išradimais. O kiek mūsų ten paprastų darbininkų pakilo kunigais, inteligentais, kiek iš savo rankų pralobo ir lobsta.

Kiekvienas darbas ko nors pamoko. Čia svetur galima pasirinkti darbą, kurių pas mus nėra, o jie labai naudingi būtų namie įvedus. Tuo tarpu neretai girdėti prikašiojant mums, kaip Vilniuje, Jaroslavlėje, taip ir čionai, kad mūsų žmonės pabėgėliai esą tinginiai, vengia darbo, ir tik žiūrį kėsnio duonos iš Komiteto rankų.

Reikia pripažinti, jog tasai prikaštas ne be pamato. Daug kas iš mūsų vengia darbo. Tai negerai! Darbo reikia ieškoti ne tik pasipelninti, bet juoba pasimokyti, ypač tokių darbų, kurių ligšiol pas mus nėra.

Bitės iš įvairiausių žolynų neša avilinė medų ir į korius jį krauna. Taip ir mes, čia Dievo Apveizdos ištremiti, mokymės bent ką gera namo parvežti. Juk mūsų šalis taip nualinta, taip laukia gabių ir sumanių darbininkų!

Yra kitas darbų skyrius, kurs šviečia kaip saulė, kurs duoda visokią galybę — tai mokslas! Šiais žodžiais kreipiuosi į jus, jaunutėlės Lietuvos atžalos! Jūs esate išrinkti iš tūkstančių šeimynų: kada kitos lietuvaitės kovoja su šalčiu ir badu, sunkiai tarnaudamos, kovoja be vilties — geresnio būvio, jūs daugiopai esate laimingesnės, būdamos ne tik aptarintos medžiagiškai, bet ir auklėjamos. Į jus atkreiptos visuomenės akys, kaip į būsimąsias šviesos platiniojas ir geresnio gyvenimo taisytojas, kaip būsimąsias atitaisytojas tų vargų, kuriuose dabar Lietuva pasiskendusi.

Tos prakilnios ir augštos mintys, man rodosi, turi sukelti jūmyse norą ir sužadinti pajėgas dvigubai trigubai dirbti ir lavintis, ne tik mokantis, kas jums užduodama, bet ir savarankiškai lavinantis, visą liuosą laiką dedant naudingų knygų skaitymui ir dairantis, kaip svetimosiose šalyse žmonės mintą, kaip gyvena. Reikia tik akyloms būti, o daug ko galima svetimojoje šalyje išmokti.

Kantriai kęskite šios pereinamos gadinės vargus! Ateis laikas, vėl grįšime į savo žemėlę, vėl susieisim visi savieji — tėvai, broliai ir sesers!

Kitkart senovėje Izraeliaus sūnus, kad grįžo iš nelaisvės į savo tėvų žemę, susigraudinę bučiavo šaltus šventyklų akmenis, taip mes, gal puolę ant kelių, bučiuosim tą žemę, kurią mūsų broliai ir sesers krauju ir ašaromis aplaistė! Ir pradėsime iš naujo statyti suardytą mūsų tėvynę, bet jau ant tvirtų-tvirtiesnių pamatų...

M. G.

Korespondencijos.

Samara. Centralinio Lietuvių Komiteto mokyklon ligšiol priimta 100 vaikų. Mokykloje trys skyriai. Du skyrių, vienam bute, moko mokytoja Biliunaitė. Ji yra taip pat prižiūrėtoja vaikų bendrabučio, į kurį ligšiol priimta 42 vaiku. Pirmąjį skyrių, apie 70 vaikų, moko mokytojas Bielaitis. Darbo biuro reikalai eina gana gerai,

Lietuvos Šelpimo Komiteto Stokholme pirmininkas, Švedijos Riksdago (parlamento) atstovas ir Stokholmo miesto meras (galva) KAROLIS LINNDHAGEN'AS.

tik maža užsirašo darbo ieškančių, nors ir bažnyčioje taip pat buvo apskelbta, kad lietuvių darbo biuras jau veikia. Darbininkų reikalaujama apie 400 žmonių, daugiausia į apskritis miško kirsti gana geromis sąlygomis: duoda butą ir dienai moka nuo 2 rub. iki 2 rub. 60 kap. Mieste reikalaujama gana daug juodo darbo darbininkų ir amatninkų, kaip antai meistrų kurpių, mūrinių, siuvėjų, kalvių ir kitokių. Palyginti, gana daug reikalaujama virėjų ir tarnaičių. Biuras per 4 dienas suteikė 32 žmonėms darbo; užsirašiusių dar

yra, kuriems kol kas negauta darbo, 22 vyru ir 10 moterų.

Centralinio Komiteto Įgaliotinis J. Aukštuolis.

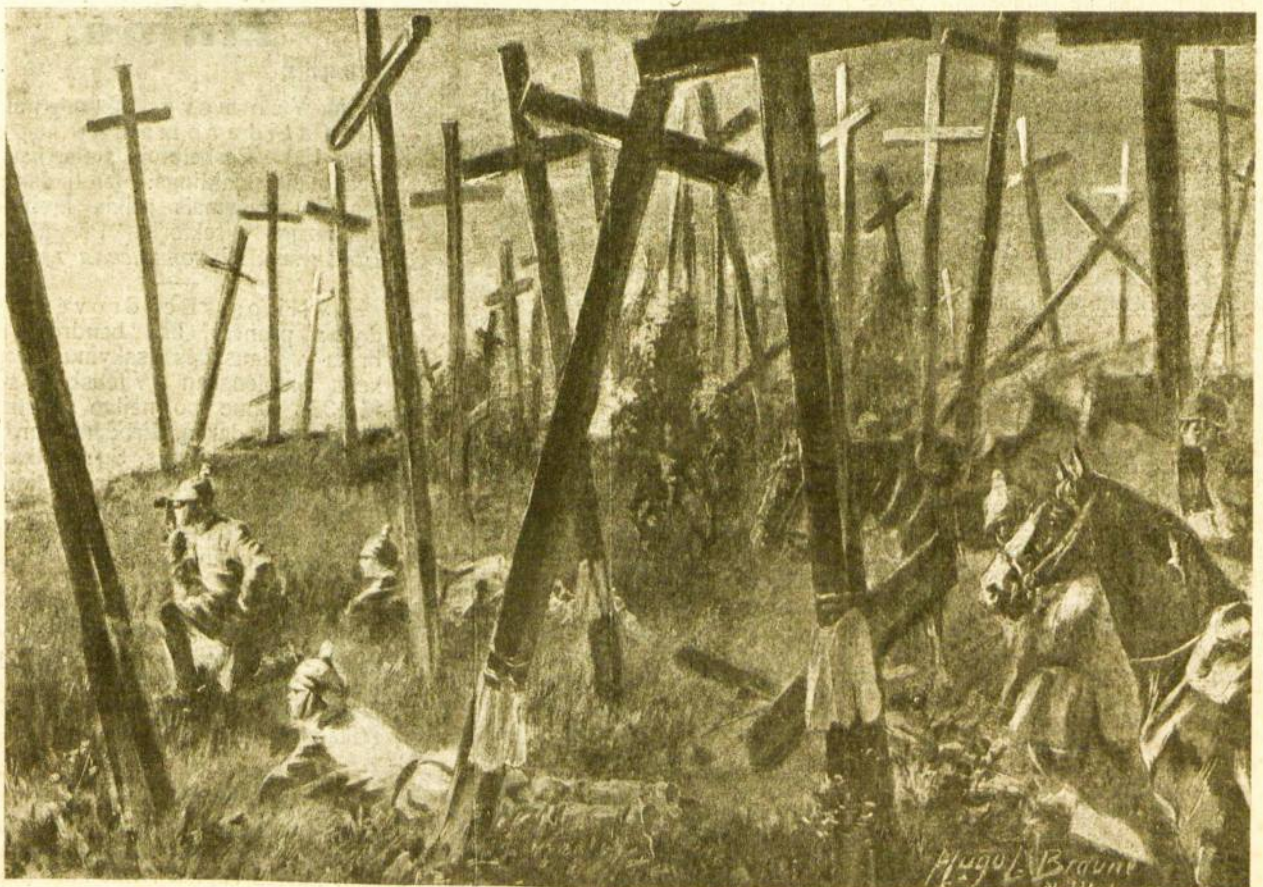
Siebežas, Vitebsko gub. Pabėgėlių banga jau yra perėjusi per šį miestą. Siebežo apylinkėse po sodžius ir dvarus esama sustojusių bent kiek lietuvių, latvių ir sentikių, kurie lukučiuoja vokiečių išvysiant, kad galėtų pagrįžti tėvynėn. Daugiausia to melauja Zarasų apskr. pabėgėliai. Vienos Salako parapijos esama apie 60 lietuvių. Juos stebina, kaip tat Sala-

ke būdami pabėgėliai gaudavę pašalpos ir pinigais, ir produktais, o čia niekas jais nebesirūpinas. Galima esą gauti tik veltui bilietą gelžkelio pavažiuoti toliau, ir tiek. Bet gavus bilietą ir-gi bėda, jeigu pabėgėlis turi kokią gyvą inventorių. Vienas Juzapavo dvaro kumietis nuo Šidlavos, Mackevičius, labai graudenosi, jog turėdamas bilietą, neturįs, kur padeda arklio: Siebeže nėra rekvizicijos komisijos. M. grįžęs atgal 45 varstus Osvejon, bet ir ten nepriėmę, nes M. neturįs paliudijimo, jog arklys jo esąs.

Produktai brangūs: duona prastoji 5 kap. svaras, kvietinė—15 kap. sv., pieno butelis 8 kap., sviestas 70—75 kap. sv., cukrus smulkusis, tik žemietybės sandėlyje ir Vartot. Draugijoj tegauamas 22 kap. sv., druska ten pat 3 kap. sv., žvakės 55 kap. svar., žibalas 13 kap., šienas 6—7 rubliai birkavas. Iš Siebežo pabėgėliai važiuoja Petrapilin, Orlan, Rostovan ir kitur.

Domin. Bukontas.

Maskva. Kada vokiečiai pradėjo eiti smarkiai vis toliau į priešakį, daugybė pabėgėlių traukė Maskvos link. Tarp jų nemažas skaičius ir lietuvių. Pastariesiems, nemokant rusų kalbos, teko iškėsti labai daug vargo. Dažnai Rusijos gilumoje kokioje nors stotyje galima buvo sutikti lietuvių, kurs gal per visą savo amžių neišvažiuodavo iš savo artimos apylinkės. Daug tokių karo aukų pateko Maskvon. Iš karto jų padėjimas buvo labai sunkus, nes pagalba, trūkstant darbininkų vasaros metu, sunku buvo tinkamai suorganizuoti; bet pastaruoju laiku, kada suvažiuo daugiau inteligentijos, darbas pradėjo eiti sparčiau. Vien bendrabučių įsteigta virš 80, kuriuose gyvena daugiau, kaip 5 tūkstančiai žmonių. Pabėgėlis gauna po 20 kap. parai iš miesto valdybos ir butą iš Lietuvių Komiteto, o turintieji darbo —vien tik butą. Darbininkų Maskvoje reikalaujama gana daug, ir pabėgėliai tuo naudojasi, bet gaila, kad kai kurie darbo davėjai mėgsta naudoti pabėgėlius, manydami, kad pabėgėliai pasitenkins mažesniu užmokesniu. Be to, Maskvos Lietuvių Komitetas pasiuntė į kai kurias vietas du savo įgaliotinius: stud. Liudžių ir stud. Valickį. Jiedu turi rinkti pakeliui pabėgėlius, teikti pagalbą, kokia galima, ir kreipti juos į tas vietas, kur yra daugiau lietuvių, kaip tat: į gubernijas Nižnio Novgorodo, Saratovo ir Samaros. Valdžia

VOKIEČIAI LIETUVOJE. Kapuose vokiečių raitininkų stovykla. Greta dega sodžius; gaisro pašvaistės pašviečiami vokiečiai žvalgosi po apylinkę ir žiūri rusų stovyklas. (Imta iš vokiečių laikraščio).

VILNIAUS REGINYS VOKIEČIAMS UŽĖMUS. (Imta iš vokiečių laikraščių).

leido atidaryti 4 mokyklas. Trijose jau prasidėjo mokslas. Vaikų lankas daugiau ne pusterčio šimto. Neseniai buvo sumanyta gabenti pabėgėlių dalį iš Maskvos, bet tam sumanymui pasipriešino ne tik pabėgėlių Komitetai, bet Miestų ir Žemietybų Sąjunga; nes ir tikrai pabėgėlių kelionė lig Maskvos jau buvo labai varginga, ir jeigu dar būtų kraustę juos žiemos laike iš Maskvos, tai vargas būtų dar dvigubai padidėjęs.

Tautietis.

Vladivostokas. Sekmadienį spalio 4 d. čia buvo lietuvis kunigas ir pasakė pamokslą. Gaila tikrai, kad mažas kas apie tat žinojo, todėl nedaug kas galėjo ir pasinaudoti.

Kaip tik kunigas išėjo iš bažnyčios, tuojau didelis moterų būrys iš visų pusių jį apstojo, prašydamos, kad dar bent kelias dienas pabūtų. Kunigas dabar neturįs laiko, bet prižadėjo vėl kada nors atsilankyti. Kaip paskui sužinojom, tat buvęs kariuomenės kunigas ir važinėjęs po visą kraštą.

Graudų pasakė pamokslą, verkėme visi, bet tos ašaros didžiai mus nuramino. Kurie negirdėjo, neatsigaili. Kad bent kartą per mėnesį girdėtumėm tokius pamokslus savo kalba, nebūtų mums taip sunkūs tie vargų metai.

Vladivostoke yra ne tik pabėgėlių lietuvių, bet ir nuo senų laikų gyvenančių. Yra ir pasiturinčių, net turtingų. Mes pabėgėliai uždarbiaujame gerai. Kad atsirastų koks kunigas lietuvis, galėtumėm gerai išlaikyti.

Pabėgėlis J. Šer.

Rževas. Rževo mieste pabėgėlių šiuo metu iš viso yra 1226 šeimynos. Vienoje Rževo apskrityje dalyje, kur arčiau nuo paties Rževo, pabėgėlių yra apie 38 šeimynos.

Antroje Rževo apskrityje dalyje apie Alenensko Maskvos Ventpils geležinkelio stotį yra išmėtytų 58 pabėgėlių šeimynos. Tat viso Rževo apskrityje įregistruotų pabėgėlių šeimynų lig spalio 1 d. buvo 88, neskaitant miesto ir priemiesčiuose gyvenančiųjų.

M. K.

Iš karo laukų.

Skapiškis Kauno gub. Zarasų apskr. Nuo savo brolienės Adomienės Klimkienės iš Konstantinovkos Ekaterinosl. gub. gavau pluoštelį žinių apie Skapiškio apylinkę. Ji savo laiškelėje

tarp kitko šiaip rašo: Lietuvą apleidusi rugpjūčio 1 d., kada rusų kariuomenė buvo kiek pastūmėjusi vokiečius, atgal atmezdamą juos už Lavenio upelio. Skapiškio apylinkėje buvę labai smarkių mūšių, sodžiai ir dvarai beveik visi sudegę. Biliūnai (mano gimtinė) nors nebuvo sudegę, betgi labai nukentėję, trobesių sienos granatų išvartaliotos, pečiai sugriauti, langai išdaužyti ir t.t. Neapseita ir be žmonių aukų, nes Biliūnų sodžiaus 5 žmonės užmušti ir 5 sužeisti. Užmušti šie žmonės: Kazimieras Kytra 70 m. ir jo žmona, Iuozapas Gūra (pramintas Misiūnioku) ir Ona Vaičiškaitė su mažu vaiku; sužeisti: Albinas Katelė ir jo žmona, Antanas Naujikas, Damininkas Gūra ir Marijona Klimkaitė. Užėjus vokiečiams ir einant mūšiams, iš aplinkinių sodžių žmonės buvę išvaryti ir išbuvę kelias dienas Jitkonų sodžiaus ganyklose. Skapiškio bažnyčia buvusi nors dar nesugriauta, bet nuo šovinių visa skylėta. Skapiškio viršaitį, apie 40 metų, Čipiškų sodžiaus (buvo labai doras žmogus) Joną Mikoliūną vokiečiai pakorę. Jau po pirmojo vokiečių apsilankymo visoje apylinkėje buvę didžiausias skurdas, kadangi visa išgrobstę.

Kokiame stovyje yra dabar Skapiškio apylinkė, nieko negalima žinoti, nes, kaip žinoma iš laikraščių pranešimų, toje apylinkėje dar ne kartą buvę mūšių. Ar nežinotų kas vėlesnių žinių apie Skapiškio apylinkę, prašyčiau kad teiktųsi pranešti „L. Balse“. Nežinau, kur dingio tėvelis Andriejus Klimka, motina, brolienė, Albina Giraitė ir kiti Biliūnų sodžiaus žmonės.

Petras Klimka.

Laiškas lietuvių aficerio.

Jau dvi savaites, kaip vėl atsitūpiu iš naujo apkasuose. Mūsų apkasai dabar tarp miškų ir balų, taip kad aplinkui net saulės nematyti. Pasidariau tikras laukinis gyventojas, visa šio žodžio prasme. Dabar galiu lengvai įsivaizdinti, kaip mūsų protėviai gyveno senybėje neįžengiamose giriose, neperbrendamose balose. Praeis laikas, pasibaigs karas. Kas nors, užėjęs tą vietą, stebėsis, kiek čia darbo, vargo padėta, į ką virtę tokie miškai ir balos. Tikra tvirtuma. Tačiau aš gyvenu labai puikioje, galima sakyti, lindynėje. Tat miško namiukai, panašūs į „raganos trobelę“. Yra tat duobė 6 žingsniai pločio, 7 ilgio ir augščio bent sieksnis. Du langu, žinoma, stiklinių; durys stiklinės.

Grindys, lubos ir sienos iš dailių lentų. Dvi lovi, stalas, trys kėdės,

veidrodė. Puiki krosnis, ant langu žolynai. Veranda ir lentų stogas, bet eglėšakėmis apverstas, kad priešinio aeroplanai neįsispitrėtų ir nepagadintų mano idilijos. Oras šaltas, natimis šalnos, o pas mus šilta, ir dūmai puikiai kilsta iš kamino. Visai gerai, net telefonas yra. Dabar, brač, ir Pitere tokio kambario negausi. Mūsų fronte kol kas ramu, bet just, kad tos dienos baigiasi. Ypač nenorėtumėm, kad mus iš čia kitur pasiųstų. Pastums ar į rytus prie D. ar į vakarus prie R.—vienur ir kitur mažai piragai.

Išvažiuodamas norėjau prie jūsų užėiti, bet neužteko laiko. Pasijutau tik kad mano atostogos jau pasibaigusios ir kad rytą metą jau man reikia važiuoti. Teatleidie man mano pažįstami ir draugai. Parašyk, kas dedasi pas jus. Pas jus visos svarbiausios žinios. Pasveikink visus iš apkasų. Nemanykit, kad būtų bloga, kol dar gyvas. Sudieui!

Tavo P. Ž.

Zinios.

Petrapolis.

M. Yčo mergaičių gimnazija atidaryta nuo lapkričio 1 d. Paskelbtai žinia, kad jos nebebus, klaidinga. Įstoti dar galima. Su prašymais reikia kreipties į gimnazijos direktorių Pr. Mašiūtą: Воронежъ, Халютинская 15.

„Vilijos“ Bendrovės Valdyba praneša, kad bendrovės fabrika vyriausybės įsakymu yra perkelta Smolenskan (Vitebskoje šosė № 132), kame po neilgo pertrūkio vėl pradėjo darbą, dirbdama karo vyriausybės užsakymus. Su fabrika persikraustą Smolenskan ir didžioji dalis darbininkų — daugiau ne 80 šeimynų, išvisc daugiau ne 400 žmonių, daugiausia lietuvių.

25 milijonai pabėgėliams. Ministerių taryba spalio 20 d. posėdyje, Vidaus reikalų ministeriui prašant, paskyrė 25.000.000 rublių Vidaus reikalų ministerijai pabėgėlių reikalams aprūpinti.

Lietuvių suvažiavimas. Lapkričio 22 d. Centralinis Lietuvių Draugijos d. k. n. š. Komitetas šaukia suvažiavimą lietuvių organizacijų, kurios rūpinasi nuo karo nukentėjusiųjų reikalais. Suvažiavimo vieta ir programą bus pranešta paskiau.

Svetur.

Japonija nesitaikysianti be sąjungininkų. Rusija, Anglija ir Prancūzija susitarė be viena kitos nesitaikyti su Vokija ir Austrija ir Londone pernai metais rugpjūčio 23 d. pasirašė po tam tikra deklaracija. Štai ji:

„Apačioje pasirašę, tikrai savųjų vyriausybių įgaliojimu, šiuo praneša:

Rusijos, Anglijos ir Prancūzijos vyriausybė viena kitai prižada šiuo karu nesitaikyti skyrium. Trys minėtosios vyriausybės yra susitarusios, kad kai bus taikymosi tarybos, nė vienas sąjungininkas nepasitūlys taikymosi sąlygų be sutikimo kiekvieno kito sąjungininko“.

Š. m. spalio 6 d. Londono rusų pasiuntinys gr. Benkerdoras, prancūzų Kambonas ir Anglijos svetimųjų reikalų stats-sekretorius Grejus kreipėsi į japonų pasiuntinį Inoue prašydam, kad Japonijos vyriausybė irgi prisidėtų prie minėtosios deklaracijos. Pasiuntinys atsakė, jog jo vyriausybė sutinkanti ir prisidedanti prie deklaracijos.

Balkanuose. Prancūzų laikraščių pranešimu, Bulgarijoje, Graikijoje ir Rumunijoje esą neramu. Bulgarijoje priešingos vyriausybės ir rusofilų manifestacijos einančios viena po kitos. Esą daug sušaudyta rusofilų oficerių ir kareivių. Daug kareivių bėga Rumunijon ir Graikijon. Karalius Ferdinandas bijas pasikėsimo.

Rumunijoje visuomenės dauguma reikalaujanti pradėti karą su Austrija, o vyriausybė tylinti.

Naujas Prancūzijos ministerių kabinetas. Viviano kabinetas atsistatydino. Prezidentas Puankarė naują ministerių kabinetą sudaryti pavedė Brianui. Naujas kabinetas sudarytas iš šių žmonių: ministerių pirmininko ir svetimųjų reikalų ministerio Briano, teisybės — Viviano, kariuomenės — Gallieno, jūrių — Lakazo, vidaus reikalų — Malvio, pinigyno — Ribo, ūkio — Melino, visuomenės darbų — Sembo, prekybos — Klementelio, kolonijų — Dumergo, švietimo — Panlevė, darbo — Metenomeno Daimjė, ministerių be portfelio — de-Frensinė, Burzua, Kombo, Gedo ir Deni Košeno.

Anglų nuostoliai. Oficialiniu pranešimu, anglai visuose savo frontuose nuo karo pradžios lig pat šio laiko netekę 493.294 žmonių: 101.852 užmuštų, 317.465 sužeistų ir 74.177 be žinios prapuolusių.

Del taikos. Amerikos laikraštis „New-York American“ išspausdino pasikalbėjimą su vokiečių profesoriumi Gansu Delbriuku apie tai, kuriomis sąlygomis galima būtų pradėti taikyties. Jei prezidentas Vilsonas ir šv. Tėvas pasiūmtų taikymosi iniciatyvą.

— Būtų galima susitaikyti, — sako profesorius, — jei Vokiai atiduotų Ugandą ir prancūzų ir belgų Kongą. Už taitai vokiečiai sutiktų išeiti iš Belgijos ir šiaurės Prancūzijos. Paskui vokiečiams dar reiktų pinigais užmokėti; taitai galėtų padaryti Angliją, kadangi dar vieni karo metai jai atsietų brangiau, nekaip susitaikymas dabar.

Del Baltijos žemių, tai jos turinčios būti prijungtos prie Vokios, kadangi „Vokija kariaujanti mažosioms tautoms išvaduoti“.

— Kai mažosios tautos Rusijoje bus išvaduotos, kai rusų karo pajėgos bus priveiktos, — sako Delbriukas, — militarizmo pavojus išnyks, ir galima bus pradėti bendras nusiginėlavimas.

Anglijos ir Švedijos tarybos nepasisekė. Oficialinai paskelbta, kad pradėtos liepos mėn. Anglijos ir Švedijos tarybos del kaikiurių ekonomijos reikalų nepasisekusios ir pasibaigusios. Abi pusi sako, jog taitai nepakenksią abiejų šalių draugingumui ir prekybai.

Generolas Žofras Londone. Prancūzų kariuomenės vadas gener. Žofras dabar vieši Londone. Jis aplankė čia kariuomenės ministeriją, paskui buvo posėdyje Downing-Strite, kuriame dalyvavo Askvitas, Kitčeras, Balfuras ir Loid-Džordžas. Be to, gen. Žofras turėjo pasikalbėjimų su kariuomenės rūpinimo ministru.

Anglijos karaliaus nelaimė. Spalio 15 d. Anglijos karaliui žiūrint kariuomenę, jo arklys išsigando, šoko piesta ir sugriuvo. Karalius labai sumuštas. Dabar jis guli lovoje. Jo sveikata eina geryn.

Graikų laikraščiai. Venizelo politikos laikraščiai sako, kad sąjungininkų tarybos su Italija ir Rumunija ir jų kariuomenės didėjimas Balkanuose turį padaryti itakos šio meto Graikijos vyriausybės politikai. Gi priešingojo krypsnio laikraščiai rašo, jog, nežiūrint parlamento didumos liberalingumo, vyriausybės nutarimui laikyties neutraliteto pritarius ir visas kraštas ir todėl parlamentas reikia paleisti.

Kinų respublika norima pakeisti monarchija. 1911 metų rudens prasidėjusi Kinuose revoliucija pasibaigė tuo, kad 1912 m. sausio 30 d. Pekino sostinėje buvo apskelbta apie atsisąjungimą nuo sosto Daičino dinastijos ir apie laikinos vyriausybės organizavimą Juansikajui vadovaujant. Tą pat dieną, Juansikajus telegrafavo revoliucininkų vadui Sunjatsenui, jog „monarchija jau mirusi ir per amžius busianti respublika“. Atkaklia kova su Sunjatseno partija Juansikajui pasisekė pasidaryti naujosios respublikos prezidentu. Budamas gabus politikas ir šiaip jau gudrus žmogus, Juansikajus sugebėjo panaikinti respublikos konstituciją ir pakeisti ją savąja. Jau šitas jo darbas davė progos manyti, be neateina galas „amžinajai respublikai“. Dabar ir tikrai atsirado Kinuose judėjimo grįžti prie senosios tvarkos, būtent Kinai padaryti vėl monarchija. Tame judėjime, matyti, dalyvauja patsai Juansikajus, svajodamas tapti Kinų imperatoriumi. Imperatoriūmi pasidaryti jam, turi būti, bus lengviau, ne kaip prezidentu, kadangi respublikos šalininkai dabar išsiblaškę, jų vadai išžudyti arba diskredituoti ir visos valstybės valdymas, galima sakyti, yra jo rankose. Kaip pastebėti, sumanymui grąžinti monarchiją kiniečių tarpe nėra didelės opozicijos, bet vis dėlto reikia spėti, jog, sumanymą pradėjus vykdyti, opozicija padidės ir kils didelių riaušių. Del tos priežasties Japonijos vyriausybė kreipėsi į Juansikajų, patardama jam kol kas nekeisti valstybės sutvarkymo. Jos nuomone, pastanga įvesti monarchiją tuoj sukeltų opoziciją ir kraštui atsirastų didelio pavojus. Esą, tatai dar pakentę ir apskritai Tolimųjų Rytų ramybei, kadangi Kinų vidurinės riaušės padarytų daug žalos valstybėms, turinčioms Kinuose svarbių reikalų, ypač Japonijai.

Laikraščiai karo belaisviais. Vokioje rusų belaisviams leidžiamas tam tikras rusų kalba laikraštis, vardu „Russkaja Izvestija“. Tasai laikraštis eina du kartu savaitėje—antradieniais ir šeštadieniais—ir parduodamas po 20 pfenigų numeris. Jame spauzdinami vokiečių, austrų, rusų, prancūzų ir italų štabų pranešimai ir šiaip jau įvairių žinių. Kai kurios žinios, be rusų kalbos, išspauzduotos ir vokiškai. Tatai daroma, tur būt, dėlto, kad belaisviai pramoktų vokiečių kalbos. Toks-pat laikraštis, tik anglų kalba, leidžiamas ir belaisviams anglams.

Karas.

Rusų fronte. Pastarųjų dienų Vyriausiojo štabo pranešimai labai trumpi ir mini tik tai mažus su-

sirėmimus. Iš tų visų pranešimų matyti, kad visame fronte, išskyrus tik tai Rygos—Dvinsko liniją, išgalėjo tyla. Bet ir Rygos-Dvinsko fronte nebėra jau tokių karštų ir atkaklių kovų, kokių neseniai dar matėme. Vienos dienos štabo pranešimu, čia „nieko nauja neįvykę“, kitos — „nieko ypatinga“ ir tiktai pat paskutinį kartą sako, jog Dvinsko apylinkėse vietomis prasidėjusi „abiejų pusių audringa artilerijos ugnis“. Šiaip jau štabas kalba apie bombas, kurių kelias numetęs ant Tauerkalno stoties, pas Mintaują ir Šenbergą rusų „Ilija Muromic“, apie vokiečių kaikur puolimus, rusų lengvai atmuštus ir pagaliaus apie tai, jog vokiečiai ima iš žmonių rūbus, batus ir audeklus ir vežą juos Vilniun. Tiek žinių teturime iš Rygos-Dvinsko fronto.

Kitose fronto vietose raitininkų ir atskirų kariuomenės dalių nedideli susirėmimai. Tik tai pas Rudnios kaimą kairiajame Stirės krašte būta didesnio susikirtimo. Čia rusai paėmė 8 aficerius ir 300 su viršum kareivių austrų. Čartorisko vakaruose vokiečiai norėjo paimti Budkos kaimą, bet nepasisekė.

Nepasisekė jiems ir ties Komarovu, Trzibuchovca, Chmielevu ir Lataču (kur susijungia Stripos upė su Dniestru).

Baltijos jūroje rusų greitlaiviai pagriebė vokiečių garlaivį, kitą garlaivį pagriebė nardomoji laivė „Kaiman“.

Paskutinės žinios. Spalio 18 d. palei Kangero ežerą (netoli Sloko) vokiečiai mėgino eiti, vienok neturėjo pasisekimo. Vienoje tos dienos kovoje gavo progos parodyti savo narsumą latvių legijonai. Dvinsko apylinkėse iš abiejų pusių artilerijos ugnis.

Spalio 18 naktį vokiečiai pradėjo eiti Gutos Lišovskos apylinkėje, į vakarus nuo Čartorisko. Vienu metu prasidėjo kova ir Rudkos apylinkėje. Vienoje ir kitoje vietoje laimėjo rusai: paėmė nelaisvėn 7 aficerius ir 400 kareivių austrų. Pas Komarovą vokiečiai buvo išstumti iš apkasų.

Galicijoje Pastripyje (į vakarus nuo Tarnopolio) rusai, užėmus rūkui, atėmė iš austrų apkasų dalį ir Semikovcų kaimą.

Prancūzų fronte. Atkaklus mušiai kaikuriuose Artua vietose. „Bois en Hache“ girioje prancūzai eina priešakin, kaudamiesi su vokiečiais rankinėmis granatomis. Į šiaurę ir rytus nuo Nevil-Sen-Vasto vokiečiams pasisekė netikėtu užpuolimu atsiimti keli savo apkasai.

Šampanėje vokiečiai šaudė visą prancūzų liniją, pradėdant nuo medžio, pažymėto 193 numeriu, ir baigiant Lakurtino liniją. Pašaudžius, dideli pėstininkų būriai, tarp kurių buvo ir tik-ką atvažiuosius iš rusų fronto, pradėjo pulti prancūzus. Kad ir labai smarkus ir žiaurus buvo puolimas, prancūzai vistiek atsitūrėjo ir išnaikino daug vokiečių. Pastariejiems tepasisekė prieiti tiktai prie Tagiuro kalvos, kitose gi vietose buvo sumušti ir atmeti atgal.

Paskutinės žinios. Šampanėje vokiečiai vėl mėgino eiti. Pašaudė iš sunkiųjų armetų ir išleidę troškinamojo gazo debesis, jie keturius kartus puolė prancūzus: vieną kartą prieš Lakurtino tvirtumą, antrą prieš Tagiurą, trečią prieš Tagiuro kaimą, ketvirtą prieš augštumą. Visur vokiečiai buvo sustabdyti ir, netekę daugelio žmonių, gavo grįžti atgal. Prancūzai paėmė nelaisvėn 356 kareivius.

Italų fronte. Spalio 16 d. Astiko slėnyje austrai, apsimetę norį pasiduoti, mėgino prieiti arčiau į italų pozicijas palei Toro upelį. Pamatę apgavimą, italai pradėjo šaudyti. Prasidėjo kruvina rankų kova, kuri pasibaigė tuo, kad austrai, palikę 200 lavonų ir 49 belaisvius, pasileido bėgti. Italams teko 100 šautuvų ir daug įvairių karo daiktų. Naktį spalio 17-tą austrai užpuolė italų Sekstensteino poziciją. Italai, negalėdami atsitūrėti, atsitraukė atgal. Kitą dieną, gavę pagalbą, vėl išvarė austrus. Santa-Ma-

rijos augštumoje italai paėmė austrų apkasą ir 15 belaisvių.

Serbų fronte. Moravos upės fronte austrams pasisekė paimti Kocano viršukalni. Šiaurės vakarų fronte serbų kariuomenė atstumta nuo Svilenaco.

Juodkalniečių fronte austrai paėmė poziciją pas Gorą.

Mūsų mokyklos Jaroslavlėje.

I. Lietuvių amatų mokyklos.

Lietuvių Komitetas nukentėjusiems del karo šelpti yra atidaręs Jaroslavlėje amatų mokyklą šiais skyriais:

- 1) stalių,
- 2) kurpių,
- 3) siuvėjų: moterų ir vyrų,
- 4) knygrišių.

Greitu laiku atidarys a) virimo ir namų ruošos mokyklą ir b) vakarinius kursus suaugusiems.

Mokiniamis amatininkams gyventi nusamdyta bendrabučiai. Įrankiai bei prietaisai patiekiami Komiteto lėšomis. Mokiniamis pabėgėliams (ėms) mokslas ir išlaikymas veltui.

Bendrabučiuose ir dirbtuvėse yra dar vietos.

Priimami visokios rūšies minėtųjų amatų užsakovai. Visais reikalais kreipties: Jaroslavl, Romanovskaja, 44 Litovskij Komitet.

II. Švietimo mokyklos.

Tas pats Komitetas yra atidaręs Jaroslavlėje šias vaikams bendrojo švietimo mokyklas:

1) Pradedamąją mokyklą berniukams.

2) Tokią pat mokyklą mergaitėms.

3) Mišrų auklėjamąjį namą vaikams nuo 4—8 metų, kuriame mokoma Frebelio metodu.

4) Visiems šių mokyklų mokiniams (ėms) yra bendrabučiai, bei prieglaudos visu laikymu be mokesnio.

Nors tas mokyklas jau lanko apie 300 mokinių, tačiau vietos mokyklose ir bendrabučiuose dar yra.

Visokiais reikalais reikia kreipties tuo pat adresu: Romanovskaja, 44.

III. Be to, Jaroslavlėje yra vietos visose Marijampolės vyrų gimnazijos klasėse, išskiriant 1-ąją. Tos gimnazijos mokiniams lietuviams pabėgėliams Lietuvių Komitetas duoda reikalingą pašalpą. Tuo tarpu lietuvių Marijampolės gimnazijoje tėra tik 20. Galima dar įstoti. Katalikų tikyba ir lietuvių kalbos pamokos kaip reikiant nustatytos. Lietuviams kandidatams į Marijampolės gimnaziją galima kreipties tuo pat Komiteto adresu.

IV. Jaroslavlėje veikia atkeltoji čia Alukstos mokytojų Seminarija. Joje kol-kas tėra 8 lietuviai mokiniai, kuriems tikyba yra tos įstaigos kapeliono aiškinama gimtąja kalba. Vietų yra dar visuose kursuose. Neturtingiems mokiniams galėtų duoti reikalingos pašalpos ir vietinis Lietuvių Komitetas. Seminarijos adresas:

Jaroslavl', Volžskaja naberežna, 1-oje Vysšeje Načalnoje Učilišče, Direktorių Ilukstskoj Učitel'skoj Seminarij.

M. G. ir P. P.

Del susirasinėjimo su pasilikusiais Lietuvoje.

„Lietuvių Balso“ 7 № buvo nurodyti trys keliai, kuriais galima užmegzti korespondenciją su pasilikusiais Lietuvoje. Čia aš norėčiau atkreipti tautiečių atidę į ketvirtąjį kelią, kuriuo laiška, gal būti, galėtų pasiekti Lietuvą.

Beveik mes kiekvienas turime jei ne genčių, tai bent pažįstamų, kurie šiandien gyvena Amerikoje. Daug kas su jais susirasinėja. Dabar tat gali atnešti didelę naudą: parašius laišką,

įdėjus jį į voką (konvertą), reikia adresuoti (geriausiai vokiškai ar prancūziškai) į vokiečių užimtas vietas; paskui tą laišką, įdėjus jau į kitą voką, siųsti kam nors Amerikon, kad iš ten įdėtų į voką laiškas būtų išsiųstas Vokietijon. Garantijos delei vėta ne tik į Ameriką, bet kad ir iš Amerikos laiškas būtų išsiųstas apdraustas.

Kol nurodytu keliu laiškas pateks Lietuvon, praeis, sau mažiausia, ištisas mėnuo. Bet tat nieko nereiškia, nes jeigu siųsti per Šveicariją, Daniją, ar Švediją, tai reiks laiko nė kiek ne mažiaus.

Stud. L. Kęstavičius.

PRANEŠIMAS.

Veiverių mokytojų seminarija atkelta į miestelį — Velikije Soročincy, Poltavos gub., Mirgorodo apskr. Geležinkelio stotis—Gogolevo. Į Soročincus iš stoties 16 varstų. Antrame ir trečiame kursuose mokslas prasidėjo spalio 7 d. Visi seminarijos auklėtiniai, kurie dar neatvažiavo, privalo nieko negaisdami atvažiuoti ir tęsti savo mokslą. Į pirmąjį kursą mokiniai tebeprisiimami. Norintieji įstoti tuojaus tegu važiuoja ir tepaduodie inspektoriaus vardu prašymą. Vietų yra. Gyventi čia, palyginti, nėra labai brangu. Visi auklėtiniai gaus stipendijų. Seminarijoje lietuvių dabar yra 26. Kitų laukiama atvažiuojant.

Liet. Dr. Centr. Komiteto igaliojtinis P. Mickevičius.

Aukos.

Per „Liet. Balso“ Redakciją. Gerbiamasis Redaktoriau!

Prašom neatsakyti priimti mūsų mažą auką nuo pabėgėlių-lietuvių ir nelietuvių, kurie, patys perkentę ir dar tebekentėdami karo audrą, pajaučia mūsų brolių ir seserų kentėjimą ir vargą. Savo mažą auką norim išsausinti bent vieną ašarų jūros lašą.

Jūrų tvirtumos darbininkai:	
Kazimieras Vasilevskis	5 r. — k.
Stanislovas Narkevičius	1 „ — „
Pranciškus Udra	— „ 60 „
Pranciškus Šukys	— „ 50 „
Pranciškus Brazinskis	— „ 50 „
Adomas Beržanskis	— „ 50 „
Kazimieras Stanevičius	— „ 40 „
Juozapas Žvirblis	— „ 50 „
Jeronims Žvirblis	— „ 50 „
Simonas Petruška	— „ 35 „
Leonas Knistautas	— „ 50 „
Stanislovas Jaselskis	— „ 25 „
Julijonas Miliauskis	— „ 20 „
Juozapas Svidris	— „ 20 „
Tomas Kovalčiukas	— „ 15 „
Adolfas Kiaupas	— „ 20 „
Antanas Šimkus	— „ 20 „
Kazimieras Narkevičius	— „ 20 „
Kazimieras Andrijotis	— „ 75 „
Aleksandra Andrijotis	— „ 25 „
Morta Andrijotytė	— „ 15 „
Rufimas Renbergas	1 „ — „
Petras Jucitas	— „ 50 „
Simanas Tamošauskis	— „ 30 „
Aleksandra Chvinas	— „ 40 „
Stepanija Fumeika	— „ 20 „
Simanas Grigorjevas	— „ 20 „
Ona Talpilova	— „ 10 „
Andriejus Lavrinienka	— „ 50 „
Jonas Orlovskis	— „ 25 „
Aleksandras Moisiejevas	— „ 30 „

Išviso 16 r. 85 k.

Surinko Kazimieras Andrijotis.

Lietuvių Komitetui d. k. n. š. Petrapilyje.

Vakar, būtent š. m. 8 d. aš, surinkęs 50 rubl. 65 kap. tarp Irukco lietuvių ir nelietuvių nusiunčiau minėtą sumą Lietuvių Komitetui šelpti d. k. n. Kadangi žmonės paaukojusieji norėtų žinoti, ar pasiekė jų aukos L. K., tai prašau visų pavarde išspauzdinti laikraštyje „Lietuvių Balso“. Štai tie žmonės:

I. Survila	3 r. — k.
I. Elzbergas	3 " — "
Pr. Jurevičius	3 " — "
M. Baltusis	— " 50 "
M. Milaševičius	— " 50 "
Ig. Augėvičius	5 " — "
N. Kozminas	2 " — "
V. Vainšteinas	2 " — "
X. X.	3 " — "
A. Marčiukaitis	1 " — "
I. Sarcevičius	5 " — "
V. Giedraitis	3 " — "
Ip. Giedraitis	— " 50 "
Epifanovas	— " 65 "
Miečinskis	1 " — "
Bolcevičius	— " 50 "
Blusius	1 " — "
Kulikovskis	1 " — "
Przyjałgovskiai	1 " 50 "
M. Staševičius	— " 50 "
Apaleinis	— " 50 "
V. Juškevičius	1 " — "
I. Paulius	3 " — "
S. Arlauskis	3 " — "
Želepenis	1 " — "
Kovaliecas	1 " — "
P. Butkus	— " 50 "
V. Holubis	3 " — "

Su tikra pagarba
Izidorius Survila.

Redakcijos atsakai.

Šipulis. Tamstos „Elegijos“ labai šlubuoja ir ritmas ir rimas. Nėdėime.

Prašantiesiems paskelbti, pranešame, jog tie skelbimai, kad kas ko ieško, kurie yra dedami skyrium, yra apmokami po 10 kap. už eilę. Bendrajame sąraše skelbia Biuras veltui (dykai).

Step. Latvėnui. Kauno lietuvių banka yra Voroneže: Nikitinskaja, 3. J. Balčikonis yra M. Yčo lietuvių gimnazijos mokytojas taip pat Voroneže.

A. Jakštui. Kun. prof. P. Januševičius pasiliko Lietuvoje nepabėgęs. Tamstos laišką atidavėm Pabėgėlių rašomajam Biurui. Jis paskelbs.

P. Mazgeliui. Tamstos skelbimų įdėjome. Prašome mums rašinėti.

A. Dabravalskiui. Ačiū Tamstai už gražius linkėjimus ir sveikinimus.

Kun. J. Narkevičiui ir kitiems Centr. Komiteto įgaliotiniams. Įgaliotiniams ir L. D-jos d. k. n. š. skyriams Centr. Komitetas siuntinėja „Liet. Balso“ tam tikrą skaičių — dalyti dykai neturtin-giems pabėgėliams.

Plačiai atskleidžiam „Lietuvių Balso“ skiltis mūsų tautos ir tautiečių reikalams nušviesti Redakcija prašo iš visur siųsti žinių.

Visų Lietuvių Komiteto įgaliotinių Biuras prašo pranešti savo adresus.

Redaktorius K. ŠALKAUSKIS.
Leidėjas MARTYNAS YČAS.

Giminės ieško šių žmonių:

1. Davidiukų Onos, Parfenijaus duk., 25 m.
2. Danionaičių P.
3. Danauskių Katarinos.
4. Dapkaus Kazimiero.
5. Datėno Igno.
6. Dvaranauskių Marijonos.
7. Dvorvičio Prano, Adomo sūn.
8. Dvorvičių Barboros.
9. Dvarvičiai Antaninos, 19 m.
10. Dvorvičio Adomo, Prano sūn.
11. Dvorvičio Stepono, Prano sūn.
12. Dvorvičio Aleksandro, Prano sūn.
13. Dvaranauskių Marijonos.
14. Dvilinskių Domininkos.
15. Dieninienės Viktorijos, Augustino duk., 44 m.
16. Dieninio Petro, Jono sūn., 57 m.
17. Džikausko Aleksandro.
18. Džikauskių Teklės.
19. Dzvankauskių Zofijos, 10 m.
20. Dzvankausko Petro 19 m.
21. Dzvankausko Prano.
22. Dikso Igno, Martyno sūn., 28 m.

23. Diksienės Rozalijos, 60 m.
24. Dikso Martyno, 50 m.
25. Diktono Antano.
26. Diktonų Liudvikos.
27. Dilinskių Veronikos.
28. Diravičių Bogumilos.
29. Dovydaičių Magdalenos.
30. Dovydaičio Antano 20 m.
31. Dalavičių Natalijos.
32. Dongelaičio Alekandro.
33. Draugelytės Anastazijos, 5 m.
34. Draugelio Juozo.
35. Draugelių Onos.
36. Draugelių Magdalenos.
37. Dričkų.
38. Dubrauskių Liudvikos.
39. Duderavičiaus Teodoro.
40. Dudos Domininko.
41. Dulkinų.
42. Dumšos Juozo, 37 m.
43. Dukavičiaus Vlodo, Stanislovo sūn., 22 m.
44. Dukavičių Vincentos, Stanislovo duk., 23 m.
45. Dulytės Onos, Jurgio duk., 17 m.
46. Žaromskių Antaninos.
47. Žvirblijo Vinco, 33 m.
48. Žemaičio Tomo.
49. Žembiškių Onos.
50. Žemeckio Petrò, 53 m.
51. Žernosiakovo Jono, Jono sūn., 25 m.
52. Žernosiakovaitės Paulinos, Teodoro duk., 4 m.
53. Žernosiakovienės Audotijos, Antano duk., 40 m.
54. Žernosiakovo Izajaus, 70 m.
55. Žernosiakovo Jono, Teodoro sūn., 3 m.
56. Žižių Juzės.
57. Žižio Vinco.
58. Žilinskių Juzės.
59. Žilionių Antaninos.
60. Žimlauskių Augustino.
61. Žimliauskių Onos.
62. Žimliauskių Barboros.
63. Žimliauskių Onos.
64. Žindžiaus Augustino.
65. Žindžiaus Augusto, Ciprijono sūn., 70 m.
66. Žindžių Vincentos, Selvestro duk., 50 m.
67. Žindžiaus Antano, Augusto sūn., 18 m.
68. Žindžiūtės Pranės, Augusto duk., 23 m.
69. Žmuidino Antano, Antano sūn., 29 m.
70. Žmuidino Antano, 60 m.
71. Žonsių Marijonos, Antano duk., 72.
72. Žiaždos Juozo.
73. Žuklio Boleslovo, Jurgio sūn., 14 m.
74. Žuklio Antano, Jurgio sūn., 14 m.
75. Žuklienės Onos, 50 m.
76. Žuklijos Jokubo, 80 m.
77. Žuklijos, 60 m.
78. Žukomskių Stepanijos, Jono duk.
79. Žukaucko Jono, Motiejaus sūn.
80. Žurauckų Elenos.
81. Zabitaičių 3-jų dukterų.
82. Zabitų Petronėlės.
83. Zabito Jono.
84. Zabulionių Onos, 23 m.
85. Zadrūžo Prano, Andriaus sūn., 44 m.
86. Zakio Karoliaus.
87. Zakio Juozo.
88. Zakrio Povilo.
89. Zaleskaitės Mortos.
90. Zigmantavičiaus Vlodo, Juozo sūn., 21 m.
91. Zozų Saliomijos.
92. Zubavičiaus Alberto, 36 m.
93. Zubrių Zuzanos, Juozo duk.
94. Juozapaičių Julijonos.
95. Juozevičių Elžbietos.
96. Juozevičiaus Andriaus.
97. Juozėnų Onos.
98. Juozėnų Julijos.
99. Juozėno Antano, Lauryno sūn.
100. Juozėno Vaclovo.
101. Juozėnų Kastancijos.
102. Jokšų Pranės.
103. Jonaičių Agotos.
104. Jonišio Kazimiero.
105. Januškos Kazimiero, 34 m.

Visų, kas tik žino šių žmonių adresą, prašome pranešti Centraliniam Lietuvių Biurui.

Noriu susirašinėti su joniškiesiais, skaisgiriečiais, žagariečiais pabėgėliais. Atsiliepkite! Ant. Gabrys, Petrapilis, Baskov. per. 29, b. 10.

Gerbiamųjų Kunigų domei!

Bažnyčios daiktų sandėlis ir dirbtuvė A. Petronio iš Kauno perkelta Adresas: *Петроградъ, Сербуховская № 5, кв. 15*, greta 1-sios Rotos. Galima gauti: arnotų, kapų, baldakimų, kielikų, taurių, monstrancijų, liktorių, kryžių, mišolų, brevijorių ir tt.

Reikalingi „ŽIBURIO“ D-jos

įstatai

rusų kalba. Kas jų turi, prašome kuogreičiausiai atsiųsti vieną egzempliorių tokiu adresu: Ярославль, Романовская 44, Kun. Gustaičiui, „Žiburio“ D-jos pirmininkui.

Reikalaujama mokančio(-ios) rašyti rašomąją mašiną rusų ir lietuvių kalbom.

Mokančiam (-čiai) buhalterijos pirmenybė. Apie sąlygas sužinoti: Ярославль, Романовская 44. Канцелярия уполномоченного Центр. Комит. Литовского О-ва по оказ. помощи постр. отъ войны.

Kun. Kubilius ieško savo sesers, Kastancijos Kubiliutės, gyvenusios Rygoje. Žinančių prašau pranešti man: Petrograd, Bol. Ščemilovka, za Nievskoj Zast.

Liaudies mokytojai, ◆◆◆

atsiliepkite!

Jaučiama, kad liaudies mokytojams bus daug darbo. Kas nori gauti MOKYTOJO vietą, rašykite: į Centralinį Lietuvių Biurą: *Петроградъ, Басковъ переулокъ д. № 29, кв. 10*.

Noriu susirašinėti

su Ramygaliečiais pabėgėliais. Atsiliepkite!

Br. Liesis. Москва, Милютинский пер. 18—9 Литов. 06-во.

Kame dabar yra.

Simanas ir Marcijona Rakickiai, Suv. gub., Naumiesčio ap., Sintautų kaimo, prašau skubiai pranešti šiuo adresu: Jaroslavl, kontora „Kavkaz ir Merkurij“ Jonui Rakickiui.

Kviečiu atsiliepti Marijoną Česnavičiūtę ir Eleną Tomáševskaitę šiuo adresu: Moskva, Pokrovka, Degtiarnij per. d. 8, kv. 18. A. Vitkovskaja.

Stanislovas Rabikauskis

ieško motinos Marcijonos ir sesers Mortos Rabikauskių ir

Kazimieras Turauskis ieško motinos Uršulės, brolio Jono ir sesers Karolinos Turauskių—visi iš Kuršėnų miestelio, Kauno gub. Kas žino, kur jie yra, prašome pranešti šiuo adresu: Samara, Troickaja ul. № 24, kv. 4. K. Turauskiui.

Kame yra šios įstaigos?

1. Joniškėlio ukio mokykla.
2. Zarasų (Novo-Aleksandrovsko), Kauno gub. izdo kasa (kaznačejstvo).
3. Ir kitos Kauno, Vilniaus ir Suvalkų gub. įstaigos, prašome pranešti Redakcijai.

Kast. Gudaitis iš Seirijų, Suv. gub., dabar gyvena Petrapilyje, Baskovo g-lė 29—10, ieško Vincento Zdeb-skio, Krosnos parap., Kalv. ap. Suv. g.

115.000. BROLIŲ VAILOKAIČIŲ ir B-vės DRAUGIJA 115.000.

turėdama garantijos: 115 tukstančių rub., žemės, namų ir kitokio nejudinamo turto, daro per savo įgaliotinį Maskvoje šias operacijas: 1. Iminėja idėlius, mokėdama paprastus nuosimčius (5%)—pasidėjusiems nemažiau kaip metams ir 4%—kiekvienam pareikalavimui). 2. Davinėja pasidėjusiems pinigų gyventi arba grąžina paskolą. 3. Ima saugoti visokias brangenybes, apdraudžiamas išlošiamuosius lakštus nuo tiražo, tikrindama №№ ir t. t. 4. Tarpininkauja perkant bei pardudant % popierius. 5. Daro visokias kitas operacijas, Draugijos įstatų leistas. „Brolių Vailokaikių ir B vės Draugija užtikrinapadėtus pas ją pinigus ir kitas brangenybes visais savo turtais.

Reikalais prašoma kreipties kun. E. Paukštos adresu: Москва, Милютинский пер., д. Римско-Катол. церкви, кв. 4. Т-ву Бр. Вайлокайтисъ и К-о“.

Русско-Французская типография. Петроградъ, Офицерская ул., д. № 6.

„Darbo biuro“

komisija prie „Augštųjų Maskvos Mokyklų Moksleiviams Selpiti Draugijos“, rekomenduoja studentus ir studentes repetitorius, guvernerius, feldšerius, muzikos mokytojus ir t. t. Adresas: Miliutinskij per. 18—8; telef. 4-69-64; 2—5 val. dieną.

„Žiburio“ gimnazijai

Tambove reikalingas rusų kalbos ir geografijos mokytojas lietuvis. Moteriai pirmenybė. Sąlygos, kaip bus susitarta. Kreipties: Jarostavl', Romanovskaja ul. 44, kv. 1. „Žiburio“ pirmininkui. Namiškių, giminaičių ir draugų prašau atsiliepti. Mokytojas Povilas Karazija. Adr.: Voroniez, Vozniesienskij per. № 4.

Jūzefa Murauskienė ieškau savo vyro Antano Murauskio iš Kauno gub. Panevėžio apskr., Normos sodž. Kas žino, prašom pranešti šiuo adresu: Орель, Садовая, узк. пер. № 5.

Betygalos vargonin.

J. Jogminas

apsigyveno Maskvoje, Sokolnicij per. № 24, b. 1.

Kareiviai Adomas ir Stanislovas Petroševičiai (6 Dvinskij Svodnyj pol. gosp. Moskva) ieškom savo tėvelių ir giminaičių. Prašom atsišaukti laišku.

Kareivis R. Stakė

ieško savųjų iš Kauno gub., Ukmergės apskr. Anykščių parap. Šiaulių sodžiaus. Kas žino, ar jie pabėgę, ar pasiliko tebegyveną vietoje, prašau pranešti šiuo adresu: Petrograd, Ot-dielnyj zap. Kavaler. Divizion, Špalėrnaja ul. № 53, R. Stakė.

Buvusioje

„Lietuvių Laikraščio“

Redakcijoje

galima gauti šie leidiniai:

1. Visi „Lietuvių Laikraščio“ komplektai su gražiais aptaisais 1914 m. lig. vasario 1906 m. 25 r.
2. Su gražiais aptaisais pusė leidinio 5 rb.
3. Lietuvos Istorija, Maironies parašyta ir pataisyta, su paveikslais ir žemėlapiu. Trečia laida. Su aptaisais. . . 1 rb. 20 k. ir be aptaisų 80 k.
4. Pradžiamokslis Lietuvos Jaunuomenei 10 k.
5. Atskiri „Lietuvių Laikraščio“ № po 15 k.
6. Изобрѣтатели и ихъ враги хищники 80 k.

Ir kiti leidiniai.

Adresas: Petrograd, Jekaterinin. kan. 10 (tel. 35—47) A. Smilga.

Blaudžiunų mokytojas Petras Micėvičius iš Pasvalio gyvena Poltavoje. Adr: г. Полтава, Срѣтенская, 60, кв. Гликмана, П. Мицевичу. Pasvaliečių pabėgėlių ir žinančių, kur jų yra, prašau pranešti adresus. Turiu svarbių reikalų.

Reikalauja darbo

T. Lukštoraitė, baigusi Mochovų komer. kursų. Ira buvusi prie vaikų bona, turi geriausių liudijimų. Adr. Petrap. Vos. sal. 20 lin. № 11, b. 5.